

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 31/00

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. mája 2000 predbežne prerokoval podnet [REDACTED] a [REDACTED], bytom [REDACTED] zastúpených advokátkou [REDACTED], Košice, Štúrova 20, vo veci porušenia ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici o zastavení odvolacieho konania vo veci sp. zn. 13 Co 166/98 z 30. júna 1998 a takto

r o z h o d o l :

Podnet [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a z dôvodu svojej nepríslušnosti na prerokovanie vecí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 13. apríla 2000 doručený podnet [REDACTED] a [REDACTED], bytom [REDACTED] (ďalej len „navrhovatelia“), označený ako: „Podnet na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších zmien“.

Z obsahu podnetu navrhovateľov vyplynulo, že v ňom namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). K ich porušeniu malo dôjsť uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ako súdu odvolacieho), ktorým dňa 30. júna 1998 zastavil odvolacie konanie vo veci sp. zn. 13 Co 166/98, nakoľko nastali podmienky pre zastavenie konania podľa § 43 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (neúplnosť odvolania). V dôsledku uvedeného navrhovateľa požiadali, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal ich podnet na ďalšie konanie a po vykonaní dokazovania nálezom rozhodol, že:

„Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13 Co 166/98 zo dňa 30. 6. 1998 bolo porušené právo navrhovateľov zakotvené v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 prvej vete Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti je podľa čl. 130 ods. 3 ústavy oprávnený konať o podnetoch, ktorými fyzické alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich práv (tak ako sú uvedené v druhej hlave ústavy), len pokiaľ im ochranu neposkytujú žiadne iné orgány Slovenskej republiky prostredníctvom účinného právneho prostriedku nápravy dostupného navrhovateľom. Pri predbežnom prerokovaní každého podnetu ústavný súd skúma jeho zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj ďalšie dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Medzi tie podmienky konania, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní každého podnetu, patrí aj príslušnosť na jeho prerokovanie a rozhodnutie, nakoľko podľa svojej stabilizovanej judikatúry na konanie a rozhodovanie o porušení

základných práv fyzickej alebo právnickej osoby je oprávnený len vtedy, ak im ochranu neposkytujú súdy prípadne iné orgány.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podnetu navrhovateľov preto zisťoval, či ochranu tomu základnému právu, porušenie ktorého namietali (t. j. právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), neposkytujú všeobecné súdy na základe opravných prostriedkov im dostupných, ktoré možno považovať za účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia označených základných práv. Hoci z napadnutého rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici ústavný súd zistil, že odvolanie proti nemu nie je prípustné, pri predbežnom prerokovaní podnetu ústavný súd súčasne skonštatoval, že nevyužili dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podľa § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

Dovolanie z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom) bolo v prípade navrhovateľa prípustné a v súlade s § 243b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ho možno považovať za účinný právny prostriedok nápravy namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Aj doterajšia súdna prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho potvrdzuje, že dovolanie je v prípadoch zmätočnosti konania, ktorá spočíva v odňatí možnosti konať pred súdom v dôsledku zastavenia konania (§ 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku), efektívnym prostriedkom ochrany práv účastníkov občianskeho súdneho konania (z publikovanej judikatúry je to R 50/97, z nepublikovanej judikatúry je to rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 43/98 z 25. marca 1999).

Nevyužitie tejto zákonnej možnosti účinnej ochrany základného práva navrhovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno nahradzovať podnetom na ústavný súd, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie

až vtedy, ak fyzická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

Berúc do úvahy túto skutočnosť ústavný súd už rozhodol predtým, že: „... nie je príslušný na konanie o podnete, ktorým sa namietalo porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (pretože prvostupňový súd uznesením zastavil konanie ...), nakoľko ochranu tomuto právu poskytujú všeobecné súdy tak v konaní o odvolaní proti uzneseniu prvostupňového súdu o zastavení konania ..., ako aj v konaní o dovolaní proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 236 ods. 1 v spojení s § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, a nie ústavný súd v konaní o podnete podľa čl. 130 ods. 3 ústavy“ (I. ÚS 1/00).

Z uvedeného dôvodu bolo potrebné podnet navrhovateľov na začatie konania po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov odmietnuť pre nepríslušnosť ústavného súdu na jeho prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2000